श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-1)	**प्रश्नपत्रम् – ३**	गुणा: - ७०
विषयः - स्वामिनारायणवेदान्तः - J	(C.C.- 4.1.2. New)	
दिनाङ्कः - १७/१२/२०१८	ऐतरेय-तैत्तिरीयोपनिषदौ ।	समयः -२.०० तः ०५.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ निम्नलिखितेषु एक एव समाधेयः । **(५)**

(१) संसारिणः जीवस्य जन्मत्रैविध्यमुपपादयत ।

(२) ऐतरेयोपनिषदः प्रथमखण्डस्य सारं लिखत ।

प्रश्नः २ कस्याऽपि एकस्य प्रश्नस्य समाधानं कुरुत । **(१०)**

(१) परमपुरुषः परमात्मा देवेभ्यः भोगाश्रयार्थं किं दत्तवान् ? यथाग्रन्थं लिखत ।

(२) परमपुरुषः परमात्मा कान् कान् लोकान् असृजत ? यथाभाष्यं लिखत ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ निम्नलिखितेषु एक एव समाधेयः । **(५)**

(१) शिक्षाध्यायं निरूपयत ।

(२) पञ्चाधिकरणकसंहितोपासनस्य किं फलम् ?

अथवा

महासंहितोपासनायाः फलं स्पष्टयत ।

प्रश्नः ४ कस्याऽपि एकस्य प्रश्नस्य समाधानं कुरुत । **(१०)**

(१) संहितागतानां चतुर्णामवयवानां लोकादिषु पञ्चस्वधिकरणेषु दृष्टिक्रमं प्रदर्शयत ।

(२) स य एषोऽन्तर्हृदयः आकाशः - इति शिष्यं प्रति उपासनोपदेशमुपवर्णयत ।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ निम्नलिखितेषु एक एव समाधेयः । **(५)**

(१) सोऽकामयत..........सच्च त्यच्चाभवदिति मन्त्रं गोपालानन्दमुनिभाष्यानुगुणं व्याख्यात ।

(२) यथाग्रन्थमानन्दमयकोशं स्पष्टयत ।

प्रश्नः ६ कस्याऽपि एकस्य प्रश्नस्य समाधानं कुरुत । **(१०)**

(१) आनन्दवल्ल्यनुसारं पञ्चकोशान् निरूपयत ।

(२) यथाग्रन्थं सृष्ट्युत्पत्तिक्रममुपवर्णयत ।

चतुर्थान्विति:

प्रश्नः ७ निम्नलिखितेषु एक एव समाधेयः । **(५)**

(१) ॐ सह नाववतु.... मा विद्विषावहै । इति शान्तिमन्त्रं व्याख्यात ।

(२) अन्नं ब्रह्मेति व्यजानात् – यथाग्रन्थं स्पष्टयत ।

प्रश्नः ८ कस्याऽपि एकस्य प्रश्नस्य समाधानं कुरुत । **(१०)**

(१) यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते, येन जातानि जीवन्ति, यत्प्रयन्त्यभिसंविशन्तीति मन्त्रं यथाभाष्यं प्रतिपादयत ।

(२) ब्रह्मविद्याङ्गतया अनुष्ठेयानि व्रतानि भृगुवल्ल्यनुसारं लिखत ।

प्रश्नः ९ अधोनिर्दिष्टेषु प्रश्नेषु केचन दशप्रश्नाः समाधेयाः । **(१०)**

(१) का नाम शिक्षा ?

(२) कस्मात् वाचः निवर्तन्ते ?

(३) रसो वै सः । इति कस्यां वल्ल्यां समन्वितं वाक्यम् ?

(४) आनन्दवल्ल्याः अपरं नाम किम् ?

(५) केनेमानि भूतानि जायन्ते ?

(६) अन्नादः कः ?

(७) पञ्चकोशाः के ?

(८) वरुणपुत्रः कः ?

(९) भृगोः का जिज्ञासा ?

(१०) महासंहितोपासने कति अधिकरणानि ?

(११) प्रज्ञानस्य नामधेयानि कानि ?

(१२) मरः – इति पदस्य कोऽर्थः ?

(१३) ऐतरेयोपनिषद् – इति नामकरणे किं तात्पर्यम् ?

(१४) सः परमात्मा अशनायापिपासाभ्यां किं प्रजानीहि ?

(१५) तैत्तिरीयोपनिषदि कति वल्ल्यः ?

--००--